

Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@ed.dep.no

29.09.2025

Høringsinnspill på forslag om endringer i energiloven om prioritert nettilknytning og kapasitetsøkning av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser

Lede viser til Energidepartementets høring på forslag om endringer i energiloven om prioritert nettilknytning og kapasitetsøkning av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser, og vi takker for muligheten til å gi innspill.

Lede har forståelse for og støtter at det etableres en ordning for prioritert nettilknytning og kapasitetsøkning av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser. En innføring av en ordning av denne typen vil kreve at regelverket for betaling for utredninger og anleggsbidrag oppdateres slik at det kan håndtere omrokeringer i tilknytningskøen som følge av prioritert nettilknytning og kapasitetsøkning, på en tydelig, hensiktsmessig og rettferdig måte.

Det kan være en eller flere aktører som allerede har betalt utredningskostnader og anleggsbidrag for nettanlegg som en aktør med prioritert nettilknytning eller kapasitetsøkning ender opp med å bruke. Selv om utredningene og nettanleggene er utløst av andre, er det rimelig at aktøren med prioritert nettilknytning eller kapasitetsøkning må dekke alle kostnader som er relatert til plasssen/-ene i tilknytningskøen som denne aktøren overtar. Det er også rimelig at aktørene som flyttes bakover i køen, ikke skal betale for utredninger og nettanlegg som er nødvendige for de nye plassene som de får i køen. Nettselskapets merkostnader som følge av prioritering, bør dekkes av aktøren som får prioritert nettilknytning eller kapasitetsøkning. Regelverket for betaling for utredninger og anleggsbidrag må oppdateres for å muliggjøre det som er beskrevet i dette avsnittet.

Ordningen for prioritert nettilknytning og kapasitetsøkning av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser vil være politisk ønsket og bestemt, lovhjemlet og myndighetspålagt gjennom enkeltvedtak. Under «Økonomiske og administrative konsekvenser» skriver Energidepartementet, sitat:

Det kan bli aktuelt med erstatning etter alminnelige erstatningsregler, normalt fra aktøren som får prioritert nettilknytning eller kapasitetsøkning mv. Det må tas stilling til eventuell erstatning i den konkrete saken.

Lede forstår den siterte teksten slik at et nettselskap ikke skal ha et eventuelt erstatningsansvar. Det ville vært helt urimelig hvis spleiselaget bestående av eksisterende nettkunder, altså nett-

selskapet, skulle betalt erstatninger til kommende nettkunder på grunn av en politisk ønsket og bestemt, lovhjemlet og myndighetspålagt omrokering av tilknytningskøen.

Det hadde vært en fordel hvis Energidepartementet kunne belyst spørsmålet om eventuelt erstatningsansvar for aktøren som får prioritert nettilknytning eller kapasitetsøkning, noe mer. Som nevnt vil ordningen for prioritert nettilknytning og kapasitetsøkning være politisk ønsket og bestemt, lovhjemlet og myndighetspålagt gjennom enkeltvedtak.

Hvis en kunde får prioritert nettilknytning eller kapasitetsøkning, kan mange aktører påvirkes i større og mindre grad fordi hele eller deler av tilknytningskøen forskyves. Konsekvensene kan bli størst for aktørene som snarlig skulle vært tilknyttet nettet, særlig hvis disse må vente lenge.

Nettkapasitet er et begrenset gode som mange ønsker tilgang til. Køen for tilgang til nettkapasitet kan være lang, og aktørene som ønsker tilknytning, kan gi forskjellig samfunnsnytte. Energiloven skal sikre at bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte (§ 1-2). For å fremme høy samfunnsnytte kan Energidepartementet og andre relevante myndigheter vurderer å innføre et konsesjonsregime for store energiforbrukere der samfunnsnytte inngår som en del av vurderingsgrunnlaget (verdiskapning, arbeidsplasser, nasjonale og lokale skatteinntekter, grønn omstilling, o.l.). En kan videre se på hvordan økt energiforbruk vil kunne påvirke kraftprisene og dermed eksisterende nettkunder hensyntatt deres pristoleranse.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål. Og takk igjen for muligheten til å gi innspill.

Med vennlig hilsen
Lede AS

Eivind Gramme
Rammefilial